

նը այն ոսկեթէլ լարն կամ ականակուտ ճարմանդն է որ կը գուգէ ի մի՝ Մեծ հոգւոյ բաժանազան, երբեմն նոյն իսկ իրարու ընդիմակ, կրցեն ու ձիւրքերը, առանց որոյ պիտի բայցայուէին ու ցրուէին անոնք. այդու Մեծ միտքը ըրիտոռնեայ իմաստաւէր, իմաստասէր՝ ընտիր միայնակեաց մը կը հանդիսանայ, և Մեծ Ազգասէր՝ մեծ աստուածասէր մը։ Այդ ազգու ծայնէն դիւթուած վառվռուն երիտասարդը՝ արդէն ալ լեւոր Նահապետ մը եղած է, ոչ այնքան ախօք ամաց որքան իմաստութեան. անոր սիրտը դեռ կը տրոփէ ու կը կայտոէ ի տես Այրարատեան հողին կամ ի ծայն հայրենեաց, և միտքն ու հոգին դեռ կը սլանայ աշխարհի հրաշակերտ սքանչելեաց ու փառաց վրայ. դեռ կը թափառի նա անցելոյն աւերակներու մէջ և՛ կը նկատէ ներկայիս հսկայակերտ քաղաքները. հին ճշխարհներ՝ ինչպէս արդի հրաշալիք՝ չեն ծածկուիր անոր տեսութենէն ու սրտէն... բայց Նահապետը անոնց մէջ է միայն, և ոչ անոնք ի Նահապետիս ինքը լոկ նկատող մ'է անոնց և իմաստասիրող, բայց իրեն սիրան ու հոգին գտած են արդէն երջանկութեան զրախտավայրը, գիտութեան, իմաստութեան և ամէն կատարելութեան բովը... Փրկչին գեղարդնախոց սիրան է այդ. հոն Ալիշանը կ'աճի, հոն կ'ուռնանայ նման հսկայաբերձ եղենոյ՝ որուն ներքե կը խորհրդածէ. և հոն կը կոչէ ու կը հրաւիրէ գիտաստ իմաստասէրը, ընդ Աստուած և ընդ մարդ միջնորդ քահանայն, ընչեղը, երիտասարդը, կուսանը և ամէն հաւատացեալ՝ իբրեւ կենաց ու վայելից միակ առատարուզիս և մշտահամ ակը։ Ուր միայն գտած անհատեն, ըու և ազգերու փրկութեան հանգրուանը՝ հոն կը հրաւիրէ ամահոութեան և կեանքի ծարաւի իր ազգակիցը և համայն մարդկութիւնը, միատեղ ծծելու Սէր, կեանք և Անմահութիւն ճշմարտութեան ցոլքերուն տակ, ուր միայն կը ծլին ու կ'աճին անոնք։ Ահա Նահապետին մեծութեան գաղտնիքը, ահա այն հնոցը ուր զարբնուեցաւ անոր. հոգին և իր ամէն

ձիւրքերով ու կատարելութեամբ յանհունազարգացաւ. հոգի մը՝ որ թէ և նախնապէս հրաշակերտ մ'էր արդէն Հաստիւն մատեներուն, սակայն վանական խնկարոյր որմարու հովանոյն ներքե, Մարմնա, ցեալ ճշմարտութեան կողին մէջ անանկով միայն՝ այնպէս արփիահրաշ փայլեցաւ համայն աշխարհի վրայ, իրագործելով իր անձին մէջ ներդաշնակօրէն ճշմարիտ ազգասիրութիւնը ճշմարիտ աստուածասիրութեան և լայնածաւալ գիտութիւնը խոնարհ վանականութեան հետ։

Հ. Գ. Ա.

ԱՆԻՇԵԱՆԻ ՆՎԱՐԻՆ ԱՌՁԵՆ՝

Իմ պաշտելի Նահապետին
Ձիւնապըսակ ճակտին համբոյր.
Աստուածաներկ ալիքներին,
Մասեաց փռչին ոսկեփրփուր։

Հոգին վառուած, աչքեր ճաճանչ
Թուղթը խորոյկ, ինքը վրկայ,
Ջոհը կ'այրի լալանառչ,
Հայաստանի սըրտին վրայ։

Խորհրդաւոր երազի մէջ
Ուր կ'արբենան բանաստեղծներ,
Աստուածավառ լապտերն անշէջ
Կը պըլպըլայ օր ու գիշեր։

Ժամը մեղմիկ կը չափըգի
Իւր հոգիին զարկը փափուկ.
«Շարժէ գըրիչ կեանքը կարճ է
Կ'անցնին ժամերը խուսափուկ»։

Ու խոնարհած Լուս ճգնաւոր
Իւր խաչակիր դըրօշին մօտ,
Հոգին խաղաղ, պատկերն աղուոր,
Կարծես ծագող դէմքն առաւօտ։

Ձիւնապարփակ, Հայր, քո ճակտին
Եւ խոնարհած երկըրպագու,
Ճաճանչներէն քու վառ աչքին.
Շող մը ձըգէ ինձ լուսատու։

13. հոկ. 1926

Հ. Վ. ՅՈՎԱԿԻՄԵՍԻԱՆ

1. Նվարէլ. Ն. Պորթնեն - Թանգ. Միթթարեան -
Վ. Կենտր. Ս. Ղազար։